

Avesta kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Åvestadalskolan i Avesta kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Avesta kommun att senast den **14 maj 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Avesta kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; 3 kap. 12 d och f §§ skollagen; 9 kap. 4 a § skolförordningen; Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

- Säkerställa att undervisningen genomförs så att den anpassas efter elevernas behov, förutsättningar och erfarenheter.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Avesta kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

- Säkerställa att även psykolog är delaktig i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det finns brister i verksamheten på Åvestadalskolan. Av tillsynen framgår att undervisningen inte anpassas till varje enskild elevs behov och förutsättningar. Vidare framgår att även om elevhälsan bedriver ett förebyggande och hälsofrämjande arbete saknas den psykologiska kompetensen i detta arbete.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Skolinspektionen bedömer att skolan brister i arbetet med att anpassa undervisningen till varje enskild elevs behov och förutsättningar. Utredningen visar att även om skolan gör kartläggningar av nyanlända elevers kunskaper, så ges inte alla lärare tillräckliga förutsättningar att anpassa undervisningen till nyanlända elevers behov. Detta då det saknas information om de nyanlända elevers kunskaper eller att informationen till lärarna när eleverna tas emot i ordinarie klasser är bristfällig. En konsekvens av bristen kan bli att elevernas möjligheter att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås försvåras.

Enligt skollagen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Även läroplanen betonar att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov och att lärarna har ett utpekat ansvar för att hänsyn tas till den enskilda individens förutsättningar, behov, erfarenheter och tänkande. Detta gäller oavsett om eleverna behöver stöd för att nå eller har lätt att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Av intervjuer med lärare framgår att lärarna inte har förutsättningar för att kunna anpassa undervisningen efter elevernas behov. Lärare som undervisar i årskurserna 1-6 och som har tagit emot nyanlända elever från förberedelseklasser beskriver att det saknas kartläggningar av elevernas kunskaper eller att informationen om eleverna i kartläggningarna inte är tillräcklig. Lärarna säger att det är oklart vad eleverna gör i förberedelseklassen och vad de har för kunskaper när eleverna övergår till ordinarie klasser. De intervjuade lärarna beskriver att konsekvensen blir att undervisningen "får börja från noll" då det är svårt att veta elevernas kunskapsnivåer samt att det finns en risk att undervisningen i klassen läggs på en för låg nivå. Ytterligare en konsekvens som framförs är att alla elever ges samma undervisning oavsett kunskapsnivå och att de elever som har kommit längre i kunskapsutvecklingen inte ges de utmaningar som de behöver. Enligt lärarna är kartläggningar och information om nyanlända elevers kunskaper ett utvecklingsområde på skolan och beskriver vidare att det även finns ett behov i kollegiet av kompetensutveckling kring anpassning av undervisning. Även lärarna för årskurserna 7-9 som tar emot nyanlända elever bekräftar att det inte alltid finns kartläggningar från förberedelseklasserna eller att kartläggningarna brister när eleverna tas emot i ordinarie klasser. Detta gör det svårt att anpassa undervisningen efter elevernas behov, enligt lärarna.

Även av intervjun med representanter från elevhälsan framgår att lärarna inte ges förutsättningar för att kunna anpassa undervisningen efter elevernas behov. Representanterna beskriver att informationen till lärarna i årskurs 7-9 om elevernas kunskaper från förberedelseklasserna brister och att lärarna inte ges tillräckliga förutsättningar för att anpassa undervisningen för eleverna. En konsekvens som framförs är att det finns en risk för eleverna att de inte ges de utmaningar de behöver för att kunna nå längre.

Att lärarna inte ges förutsättningar att anpassa undervisningen efter elevernas behov framgår även av rektorsintervjun. Rektorn uppger att det finns en anställd på skolan

som genomför kartläggningar i enlighet med Skolverkets kartläggningsmaterial steg 1 och steg 2 (elevens språk och erfarenheter litteracitet och numeracitet). Rektorn uppger att samtliga elevers kunskaper kartläggs men att tiden mellan kartläggning och att eleven går över till ordinarie klass ofta är för lång och att informationen inte längre är aktuell när eleven tas emot i ordinarie klass. Konsekvenser som framförs av rektorn är att anpassningen av undervisningen blir sämre och att eleverna inte ges de anpassningar de är i behov av för att nå kunskapskraven.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Åvestadalskolan inte uppfyller författningarnas krav föreligger skäl att förelägga Avesta kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i elevhälsans arbete eftersom alla elevhälsans kompetenser inte är delaktiga i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Tillsynen visar att det bedrivs ett förebyggande och hälsofrämjande arbete men att den psykologiska kompetensen och psykologiska insatser saknas i detta arbete. Av tillsynen framgår att psykolog endast anlitas vid utredningar av enskilda elevers behov samt för handledning av lärare vid enskilda elevärenden. En konsekvens av bristen blir att elevernas utveckling mot utbildningens mål riskerar att försvåras.

Enligt skollagen ska det för eleverna i förskoleklassen och i grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan.

Av intervjuerna med representanter för elevhälsan och med rektorn framgår att den psykologiska kompetensen saknas i det förebyggande arbetet. Representanter för elevhälsan uppger att skolan har tillgång till psykolog och att denne deltar i det åtgärdande arbetet kring enskilda elever men inte i några förebyggande och hälsofrämjande insatser. Psykologen deltar inte heller vid elevhälsoteamets möten på skolan. Rektorn uppger att skolan har tillgång till kommunens centrala psykolog samt en psykolog på konsultbasis. Av intervjun med rektorn framgår dock att psykologerna endast anlitas vid utredningar och för ett åtgärdande arbete med enskilda elever.

Båda intervjugrupper ger samtidigt exempel på pågående förebyggande och hälsofrämjande arbete för elevhälsans övriga kompetenser.

Motivering till föreläggande som ingripande

Eftersom Åvestadalskolan inte uppfyller författningarnas krav föreligger skäl att förelägga Avesta kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Avesta kommun uppfyller författningarnas krav inom områden:

- Extra anpassningar och särskilt stöd
- Bedömning och betygssättning
- Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling
- Styrning och utveckling av verksamheten

På Skolinspektionens vägnar

X Kristine Brosjö

Beslutsfattare
Signerat av: Kristine Brosjö

X Tonny Johansson

Föredragande
Signerat av: Tonny Johansson

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Åvestadalskolan

Fakta om Åvestadalskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Avesta kommun under hösten 2017. Åvestadalskolan besöktes av Skolinspektionen den 30 november och den 1 december 2017. Åvestadalskolan är en kommunal grundskola i Avesta kommun. Skolan omfattar förskoleklass samt årskurserna 1-9 och har totalt 501 elever varav 30 elever i förskoleklass.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) över de nationella ämnesproven som genomfördes läsåret 2016/17 varierade andelen elever som nådde kravnivån på delproven i ämnet matematik mellan 76,9 procent och 100 procent. För ämnena svenska och svenska som andraspråk saknas det uppgifter i Skolverkets statistik.

Årskurs 6

Skolverkets statistik (SIRIS) visar att terminsbetygen våren 2017 i årskurs 6 varierade från en genomsnittlig betygspoäng på som lägst 1,7 i ämnet svenska som andraspråk, till som högst 14,5 i ämnet musik. Resultaten på ämnesproven i årskurs 6 läsåret 2016/17 visar att i matematik fick eleverna vid skolan en genomsnittlig provbetygspoäng på 11,3 (i riket 12,1) och i engelska 12,3 (i riket 14,9). För ämnena svenska och svenska som andraspråk saknas det uppgifter i Skolverkets statistik.

Årskurs 9

Det genomsnittliga meritvärdet för eleverna på skolan läsåret 2016/17 var 206,9 poäng. Motsvarande resultat för riket var 223,5. Andelen elever som nådde kunskapskraven i alla ämnen samma läsår var 59,3 procent jämfört med 74,1 procent som är snittet i riket för samtliga huvudmän. Andelen elever med behörighet till yrkesprogram var 70,9 procent. Motsvarande resultat för riket var 82,5 procent.

Trygghet och studiero

I Skolinspektionens enkät som genomfördes vårterminen 2017 svarade (stämmer helt och hållet och stämmer ganska bra) 74 procent av eleverna i årskurs 9 att de känner sig trygga i skolan. I årskurs 5 var det för få svarande för att kunna redovisas i Skolinspektionens statistik.

När det gäller studiero svarade 74 procent av eleverna i årskurs 5 att det stämmer helt och hållet eller ganska bra att de har studiero på lektionerna. På påståendet På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet svarade 49 procent av de svarande i årskurs 5 att det stämmer helt och hållet eller ganska bra. I årskurs 9 svarade 62 procent av eleverna att det stämmer helt och hållet eller ganska bra att de har studiero på lektionerna. På påståendet På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet har 63 procent av de svarande valt alternativen stämmer helt eller stämmer ganska bra